

De vele *voordelen* van de Tower Garden

Waarom zou je de Tower Garden gebruiken in plaats van een andere kweekmethode, en niet gewoon een paar zaadjes in de tuin of in een pot planten? Waarom zou je überhaupt tuinieren als je groenten en fruit in de supermarkt of op de markt kunt kopen?

De voordelen van de Tower Garden kunnen worden samengevat in drie woorden:

gezonder, gemakkelijker, en slimmer.

Hier zijn enkele voordelen van tuinieren met de Tower Garden:

Overvloedige oogsten:

- Planten groeien 3x sneller dan bij traditioneel tuinieren
- Verhoogt de opbrengst met gemiddeld 30%

Gebruiksgemak:

- Je hoeft niet te graven
- Je hoeft niet te wieden
- Je bespaart op boodschappen (betaalt zichzelf terug in ongeveer 6-12 maanden)

Voedsel, voeding en leren:

- Zuiver voedsel
- Controle over je voedsel
- Voedzaam
- Kleurrijke groenten en fruit
- Smaakvoller en ruikt beter
- Voed gezonde gewoonten
- Hulpmiddel voor het onderwijs

Duurzaamheid:

- **Minimaal watergebruik.**
Gebruikt slecht 2% van het water van traditioneel tuinieren.
- **Heeft een kleinere CO₂ - voetafdruk.**
Verminder je ecologische voetafdruk door transport en opslag in de supermarkt te verminderen.
- **Gebruikt slechts 10% van het land van traditionele landbouw.**
Het verticale ontwerp gebruikt 90% minder land dan normaal nodig is om producten te verbouwen.
- **Recyclet 100% van de voedingsstoffen en water.**
De Tower Garden gebruikt een gesloten systeem om 100% van zijn voedingsstoffen en water te recyclen.
- **Vermindert de behoefte aan pesticiden en herbiciden.**
De pH-gebalanceerde ionische mineralen en plantenvoeding in de mineralenoplossing zorgen voor sterke, gezonde planten die zich beter kunnen beschermen tegen plantenplagen en ziekten en dit zonder pesticiden.

Algemene Tower Garden richtlijnen: Hoe (en wanneer) oogsten

Het oogsten *van prachtige* groenten

De meeste groenten - zoals sla, boerenkool, koolraap en andere - kunnen op twee manieren worden geoogst, zodat je altijd verse ingrediënten bij de hand hebt voor salades en andere gezonde gerechten.

- 1. De hele plant.** Verwijder de hele plant en de netpot van je Tower Garden of knip alle bladeren af op 2-3 centimeter van de stam van de plant.
- 2. Afsnijden van de oogst.** Deze techniek houdt de plant in leven en stimuleert de productie. Als er veel volgroeide bladeren zijn:
  - Oogst slechts een paar bladeren per keer, vanaf de onderkant van de plant naar boven.
  - Laat 2-3 bladeren zitten zodat de plant kan blijven groeien.
  - Herhaal dit om de 2-3 dagen totdat de plant doorschiet of begint te bloeien.
  - Vervang de plant door een nieuwe zaailing nadat de plant door is geschoten.

Het plukken van *de perfecte* groenten en fruit

Terwijl tomaten, pompoenen, paprika's en andere vruchtdragende planten heel verschillend kunnen zijn, gelden enkele dezelfde betrouwbare oogstmethoden voor allen. Volg de aanbevelingen hieronder om je kansen op een recordopbrengst te verbeteren:

- Oogst regelmatig om doorbloei en productie te bevorderen.
- Gebruik bij het oogsten een schoon mes of een schone schaar zodat je de plant niet beschadigt.

Het oogsten van *gezonde* kruiden

Het lijkt een beetje contra-intuïtief, maar hoe meer kruiden je oogst, hoe meer je er kweekt. En een teveel aan kruiden bestaat niet! Hier zijn enkele richtlijnen om te onthouden wanneer je kruiden oogst:

- Oogst regelmatig om een gezonde, volle groei te stimuleren.
- Oogst niet meer dan 30% van de plant per keer.
- Zodra de plant doorschiet (of begint te bloeien), vervang je deze door een nieuwe zaailing.

Bewaren van zaden

Het oogsten van de zaden van je planten heb je misschien niet eerder overwogen. Maar het is een geweldige manier om je favoriete gewassen gratis te blijven kweken! De volgende stappen om de zaden te bewaren kun je bij de meeste planten toepassen.

- Verzamel na de bloei of vruchtvorming zaden van open bestoven plantensoorten.
- Het wassen en drogen van zaden.
- Bewaar de zaden in een luchtdichte container en plaats ze op een koele, droge en donkere plaats

Zo *plan* je je Tower Garden

Welkom bij de Tower Garden! We zijn erg blij dat je deel uitmaakt van onze kwekerscommunity en zijn er om je de beste kweekervaring te bieden met de Tower Garden, of je nu groene vingers hebt of niet! We hebben alles in huis om je te helpen met het plannen van je tuin, dus maak je klaar om eraan te beginnen!

1. Zoek de ideale locatie

Met een oppervlakte van 1 vierkante meter past de Tower Garden bijna overal. Naast ruimte, moet je bij het kiezen van een locatie voor je Tower ook rekening houden met de volgende factoren:

Licht

De meeste planten hebben 6-8 uur vol zonlicht nodig of 14-16 uur onder groeilampen binnen. Kijk op het etiket van de zaadverpakking voor de specifieke lichtbehoefte van de plant. Als je buiten kweekt op een plek waar het tijdens de zomer heet wordt, vergeet dan niet dat je planten een beetje schaduw gedurende de middag nodig hebben.

Water

Omdat de Tower Garden water en vloeibare plantenvoeding gebruikt, is een drinkwateraansluiting belangrijk. Gebruik bij voorkeur geen onthard, sterk gechloreerd of zeer hard water.

***Tower tip:** Vul een emmer met water en laat deze 48 uur in de volle zon staan om chloor te verwijderen. Of voeg het water toe aan je Tower Garden en pomp het water 48 uur rond voordat je planten toevoegt.*

Elektriciteit

Je hebt elektriciteit nodig voor de pomp (en verlichting als je binnen kweekt).

2. Planten uitzoeken

Voedselvoorkeur

Welke groenten en fruit ga je gebruiken? Ga na wat je momenteel gebruikt of wat je gewoonlijk in de supermarkt koopt.

Als je met tuinieren begint, gebruik dan planten die gemakkelijk te kweken zijn voor je eerste seizoen zoals:

- **Bladgroenten:** sla, rucola, snijbiet, boerenkool, spinazie, paksoi
- **Kruiden:** basilicum, bieslook, koriander, dille, munt, peterselie

Plantindeling en hoeveelheid

Heb je een plantenlijst? De volgende stap is te bepalen hoeveel je er van elk nodig hebt, en hoe je ze moet indelen. Hier is een handige gids:

Ideale plantlocaties:

- **Boven:** Kleine planten zoals slasoorten, kruiden, aardbeien, snijbiet, selderij
- **Midden:** Middelgrote planten zoals paprika's, aubergine, bonen, boerenkool, koolraap, suikererwten
- **Onder:** Grote planten zoals tomaten, komkommer, courgette, alle pompoenen (niet meer dan 4 grote planten of wijnstokplanten per Tower Garden)

Voor het gemiddelde gezin, hebben we hieronder een leidraad voor het aantal van elk soort zaailing dat we aanraden te planten (maar dat is natuurlijk aan jou, op basis van je voorkeuren):

Bu= Buiten Bi= Binnen

- **Kruiden:** één van elk (Bu, Bi)
- **Slasoorten:** 5-10 (Bu, Bi)
- **Paprika's:** 1-2 (Bu)
- **Flespompoen:** 1 (Bu)
- **Aubergine:** 1 (Bu)
- **Sperziebonen:** 4+ (Bu)
- **Spaghettipompoen:** 1 (Bu)
- **Suikererwten:** 4+ (Bu)
- **Zomerpompoen:** 1 (Bu)
- **Tomaten:** 1 (Bu)
- **Courgette:** 1 (Bu)

3. Toebehoren

Je Tower Garden wordt geleverd met alles wat je nodig hebt om te beginnen, maar als je geen nieuwe Tower Gardener bent en aan een nieuwe oogst begint, zorg er dan voor dat je deze items klaar hebt voordat je gaat planten:

- **Zaden of zaailingen**
- **Mineralenoplossing**
- **Netpotten**
- **Steenwolblokjes**

Afhankelijk van wat en waar je plant, kun je led-lampen overwegen. Groeilampen voor binnenkweek, een waterdichte mat om de vloer te beschermen en een goede schaar en tuinhandschoenen.

Onderhoud en *schoonmaken* van je Tower Garden

Dagelijks:

- Controleer je planten. Let op verkleurde bladeren of ongedierte.
- Controleer het waterniveau.
  - Zorg voor voldoende vloeibare plantenvoeding in je reservoir, zodat de pomp volledig onder water blijft.
  - Voeg elke keer dat je het reservoir vult voeding toe aan het water. Je kunt het water en de mineralenoplossing in een emmer mengen voordat je het aan het reservoir toevoegt (20 ml mineralenoplossing A en 20 ml mineralenoplossing B per 10 liter water).

Wekelijks:

- Snoei grote en sneller groeiende planten zoals sla, jonge groenten, kruiden, tomaten, etc. Deze planten moeten regelmatig gesnoeid en geoogst worden om aantasting van nabije planten te voorkomen.
- Controleer de pH-waarde na het bijvullen van het reservoir, volg de instructies om je pH-waarde aan te passen. Vergeelde bladeren zijn een indicatie dat je pH-waarde mogelijk buiten het aanbevolen bereik ligt.
- Houd wortels uit de buurt van de pomp. Je kunt de wortels die in het reservoir hangen bijknippen.

Maandelijks:

- Houd de gaten van de douchekap schoon en vrij van vuil. Je kunt een tandenstoker gebruiken om de gaten schoon te maken als deze verstopten.
- Reinig de pomp door hem los te koppelen, hem via de voorziene opening omhoog te trekken en het deksel te verwijderen. Met water schoonmaken om vuil te verwijderen.

Halfjaarlijks:

- Maak na demontage de Tower onderdelen, douchekap en deksel en de pomp schoon met warm zeepwater en een spons.

Schoonmaak en opslag

1. Verwijder de planten uit de Tower Garden door de netpotten uit de plantgaten te trekken.
2. Haal de Tower kweekpotten uit elkaar, begin bovenaan. Verwijder het onderste gedeelte niet van het deksel van het reservoir.
3. Composteer of gooi het plantenafval weg. Maak de netpotten schoon en bewaar ze voor toekomstig gebruik. Als de netpotten zijn beschadigd, kun je er nieuwe bestellen.
4. Schroef de blauwe draaislang los van het deksel van het reservoir en de pomp. Spoel de pomp met schoon water voordat je deze opbergt.
5. Na het reinigen van de Tower onderdelen kun je deze in het reservoir bewaren totdat je klaar bent voor de volgende kweek.

Wat je kunt *kweken* in een Tower Garden

Alle groenten en fruit in een Tower Garden kunnen binnen (met led-groeilampen) of buiten (afhankelijk van het seizoen) worden gekweekt. Hieronder vind je alvast een lijst om je te begeleiden tijdens je kweekervaring.

Binnen

Paksoi • Selderij • Bieslook • Koriander • Tuinkers • Dille • Andijvie •
Boerenkool • Prei • Sla • Munt • Mizuna sla • Oregano • Mosterdzaad •
En andere Aziatische groenten • Peterselie • Erwtten • Radijs •
Rucola • Salie • Zuring • Spinazie • Snijbiet • Tijm • Mosterdgroenten

Buiten

Broccoli • Spruiten • Bloemkool • Komkommer • Aubergine • Andijvie •
Boerenkool • Koolraap • Lavendel • Prei • Sla • Mizuna sla • Mosterdzaad •
Peterselie • Erwtten • Radijs • Spinazie • Snijbiet

Beide

Basilicum • Bonen • Paksoi • Kool • Bieslook • Snijbiet • Koriander • Dille •
Andijvie • Boerenkool • Koolraap • Lavendel • Prei • Sla • Munt • Oregano
• Mosterdzaad • Mizuna sla • En andere Aziatische groenten • Peterselie •
Rucola • Salie • Zuring • Snijbiet • Tijm

Hoe kweek je sterke, gezonde *zaailingen?*

Het geheim van een gezonde tuin begint met sterke zaailingen. Het totale succes van je tuin hangt immers af van de kwaliteit en de gezondheid van de zaailingen die je bij het starten van de tuin gebruikt ... Als je zwakke zaailingen gebruikt, zal je waarschijnlijk traag groeiende, onvruchtbare planten krijgen die ongedierte en andere problemen aantrekken.

In deze gids leer je zeven technieken die professionele kwekers gebruiken om stevige zaailingen te kweken die uitgroeien tot vruchtbare planten.

Voordelen van het starten met zaden

Waarom je eigen zaailingen kweken in plaats van ze te kopen van een professionele kweker? Er zijn een paar voordelen:

- **Je bespaart geld.** Eén zaailing kost gemiddeld ongeveer evenveel als een volledig pakje zaden. Dus voor een klein bedrag kun je één plant krijgen of - als je voor zaden kiest - mogelijk tientallen.
- **Je hebt meer opties.** Aanbieders van zaailingen hebben een ruim aanbod planten. Maar je zult merken dat veel soorten - en vaak de meest interessante - alleen in zaadvorm verkrijgbaar zijn.

Bonusvoordeel: Als je met kinderen tuiniert, is het beginnen met zaad een leuke en leerzame ervaring.

Het is een mooie manier om de levenscyclus van een plant te leren kennen als je deze vanaf het begin meemaakt.

7 stappen voor het kweken van spectaculaire zaailingen

Met zoveel voordelen vraag je je misschien af: "Waarom begint niet iedereen met zaden?" Nou, eerlijk gezegd is het langzamer en een beetje uitdagender. Deze gids zal je helpen het proces onder de knie te krijgen. Laten we ons erin verdiepen.

1 Bepaal de beste tijd om je zaden te planten.

Zoals bij de meeste tuinwerkzaamheden heeft het succes van zaailingen veel te maken met timing. Als je te vroeg begint, kan onverwachte vorst je planten doden. Als je er te laat mee begint, hebben ze misschien niet genoeg tijd om te rijpen.

Gelukkig hebben zaden vaak een plantschema op de verpakking staan. Als er bij jou echter geen plantschema op de verpakking staat, zijn er plantkalenders die je online kunt bekijken.

2 Verzamel alle benodigdheden die je nodig hebt.

Het kweken van gezonde zaailingen vereist slechts een paar dingen. Allereerst heb je de zaden nodig.

Je kunt kwaliteitszaden online of in zaadcatalogi bestellen. Plaatselijke tuinwinkels en zaadruilacties zijn ook goede opties. (Een belangrijk voordeel van kopen online is dat je vaak productreviews van andere tuiniers kunt bekijken, waardoor je een idee krijgt van wat je kunt verwachten.)

Waar je ze ook koopt, je moet relatief verse zaden gebruiken. Na een jaar of twee ontkiemen de meeste zaden niet meer zo goed, vooral als ze niet op een koele, donkere plaats zijn bewaard.

Naast zaden is het handig om het volgende te hebben:

- Een zaibakje (een opbergdoos of een glazen ovenschaal kan ook)
- Blokjes steenwol en vermiculiet
- Groeilampen (fluorescerende winkellampen zijn een goedkope, maar effectieve optie)
- Een kleine ventilator
- Een tijdschakelaar

Tower tip: De Tower Garden zaailing startkit bestaat uit een zaibakje, steenwolblokjes, vermiculiet, en zaden.

Als je al eerder je zaden hebt gebruikt, maak dan alles goed schoon. Je wilt je zaailingen niet blootstellen aan ziektes voordat je ze hebt verplant!

3 Je zaden planten.

Veel tuiniers vinden dat het weken van zaden 's nachts in een ondiepe kom met water de kiemkracht verbetert en versnelt. En dit lijkt te werken voor de meeste planten. (Dit gezegd zijnde, maak je geen zorgen over het weken van kleinere zaden, zoals die voor sla en groenten - je kunt ze gemakkelijk kwijtraken, en toch ontkiemen ze meestal goed.)

Voordat je je zaden plant, laat je je steenwol blokjes ongeveer 30 minuten weken. Plant vervolgens het juiste aantal zaden op basis van het soort gewas:

- **Voor slasoorten en groenten**, plant 6–12 zaden per blokje.
- **Voor kruiden**, plant maximaal 6 zaden per blokje.
- **Voor groenten met grotere zaden** (bijv., tomaten, komkommers, paprika's, bonen), plant 1–2 zaden per blokje.
- **Voor andere zaadsoorten**, kijk voor instructies op de verpakking.

Als je de zaden hebt geplant, vul je elk gaatje van de steenwolblokjes losjes met droge, grove vermiculiet. (Voor kleinere zaden vul je het gaatje slechts halfvol.) Hierdoor hebben de zaden genoeg vocht om te ontkiemen.

Tower tip: Niet alle zaden moeten worden gekiemd voordat ze worden verplant. Sommige kun je direct in je Tower Garden zaaien. Dit zijn planten die heel snel groeien na het ontkiemen, zoals bonen, komkommer, en pompoen.

4 Zorg voor de ideale omstandigheden voor ontkieming.

Voordat je zaden ontkiemen, is de temperatuur zeer belangrijk. De meeste bladgroenten en kruiden ontkiemen goed bij 13-24°C. Maar vruchtdragende gewassen geven meestal de voorkeur aan hogere temperaturen. Als je kweekruimte koeler is, kan een verwarmingsmat helpen.

Na een succesvolle ontkieming, schakel je de verwarmingsmat uit.

5 Je zaailingen gezond houden.

Het spreekt voor zich dat je planten water nodig hebben. Maar hoeveel? Hoe vaak? In wezen wil je dat je steenwolblokjes vochtig blijven maar niet verzadigd. Ongeveer 1 centimeter vers water per dag (om het bestaande water te vervangen) aan de zaailingen toevoegen is voldoende.

Zodra je iets groens uit je zaden ziet komen, moet je ze veel licht geven. Vergeet niet dat, ondanks wat je misschien hebt gehoord, daglicht - zelfs door een groot, zuidgericht raam - waarschijnlijk niet voldoende is, vooral niet in de winter.

Als het te koud is om je planten buiten te zetten, kun je het beste een Tower Garden groeilamp op enkele centimeters afstand van je jonge planten neerzetten. Zaailingen groeien het best als ze dagelijks gedurende 14-16 uur onder een groeilamp staan. (Hier kun je het best een tijdschakelaar voor gebruiken.)

6 Zorg voor sterke zaailingen.

Om je zaailingen voor te bereiden op de buitenlucht (ervan uitgaande dat je ze niet binnenhoudt), moet je ze een beetje sterker maken.

Hoe? "Aai" je nieuwe zaailingen regelmatig en/of gebruik een ventilator om zachtjes op ze te blazen. Dit maakt je planten voller, waardoor ze beter bestand zijn tegen echte wind en andere weersomstandigheden. Het stimuleert ook de luchtcirculatie rond je planten en voorkomt plantenziekten.

Tegen de tijd dat je zaailingen een paar blaadjes hebben, kan het verstandig zijn om de concurrentie te elimineren - dat wil zeggen een deel van je zaailingen uit te dunnen met een scherpe schaar - zodat er slechts één plant per steenwolblokje overblijft.

De planten die baat hebben bij uitdunning behoren meestal tot de categorie van de meer vruchtdragende gewassen (bv. tomaten, pompoenen, paprika's). Voor de meeste kruiden en groenten daarentegen kun je meestal meerdere exemplaren per steenwolblokje kweken.

7 Verplanten!

Wanneer je zaailingen langer dan 7 cm zijn en wortels hebben die uit de bodem van de steenwolblokjes steken, is het tijd om ze te verplanten.

Als je met je zaailingen binnenshuis bent begonnen, is het een goed idee om ze sterker te laten worden voordat je ze in een Tower buitenzet. Doe dit door ze een paar dagen buiten half in de schaduw te plaatsen voordat je ze aan de Tower toevoegt.

Tower tip: Door ze te versterken, voorkom je dat ze in shock raken, wat de ontwikkeling van je planten vertraagt.

Steek tot slot, je nieuwe, gelukkige, sterke zaailingen in je Tower Garden en zie hoe hard ze groeien!

Gebruikelijke zaailingproblemen (en oplossingen)

Het is belangrijk je zaailingen goed in de gaten te houden vanaf het moment dat je de zaden plant. Hier zijn enkele veel voorkomende problemen waar je op moet letten:

- **De zaden ontkiemen niet.** Hoe oud zijn je zaden? (Hoe verser, hoe beter.) Houd er rekening mee dat het tot twee weken kan duren voordat bepaalde zaden ontkiemen. Zie ook stap vier om te controleren of je de ideale omstandigheden voor het kiemen hebt gecreëerd.
- **Zaailingen groeien lang en slank.** Langzame groei betekent waarschijnlijk dat je planten niet genoeg licht krijgen. Controleer of ze 14-16 uur per dag onder groeilampen staan of 6-8 uur per dag buiten in de directe zon.

Het oplossen van problemen: Gebruikelijke Tower Garden *uitdagingen* (en hoe je ze kunt voorkomen)

Onderhoudsproblemen:

Waterlekken rond plantgaten of profielnaden.

Laten we beginnen met een van de gemakkelijker op te lossen (of te vermijden) problemen.

- Om goed te functioneren moet de Tower Garden op een vlakke ondergrond staan. Als je Tower Garden lekt, controleer dan dat deze vlak staat.
- Als je hebt gecontroleerd of de Tower Garden vlak staat, maar het lekt nog steeds, kun je de kweekpotten dichter tegen elkaar aan duwen.
- Als er water uit het gat van de pompkabel komt, leg je een losse knoop in de kabel en plaats je deze in het reservoir om de druppels op te vangen.

De pomp stopt ineens met pompen.

- Controleer of de pomp goed is aangesloten.
- Controleer de wortels maandelijks tijdens het groeiseizoen. Als je pomp niet meer werkt kunnen de wortels van de plant deze hebben verstopt.
- Om dit te verhelpen:
  - Haal de stekker uit het stopcontact.
  - Trek de pomp omhoog via de voorziene opening.
  - Verwijder het deksel van de pompfilter.
  - Spoel de filter met water om vuil te verwijderen.
- Snoei wortels die in het reservoir groeien om te voorkomen dat de pomp verstopt raakt.
- Snijd de helft van wortels af (dit is niet schadelijk voor de planten).

De pH-waarde zakt voortdurend buiten het aanbevolen bereik.

De Tower Garden kweekt planten met alleen mineralen, zuurstof en water, geen aarde. Daarom is de waterkwaliteit in je Tower Garden erg belangrijk.

Het gebruik van zwaar gechloreerd water zal waarschijnlijk problemen veroorzaken. Een schommelende pH-waarde is slechts één probleem.

Wat te doen als je pH-waarde niet in balans is:

- **Als het water veel chloor bevat**, laat je het buiten in de zon staan gedurende 48 uur. Of pomp het water een dag of twee door je lege Tower Garden.

Algen groei op steenwol.

Algengroei aan de basis van je planten op de steenwol is relatief gewoon. Dit is meestal onschadelijk voor planten en eigenlijk geen probleem.

Je hebt last van ongedierte in je Tower Garden binnenshuis.

Je Tower Garden kan binnen of buiten worden gekweekt, maar houd er rekening mee dat als je een Tower van buiten naar binnen verplaatst je ongewenst ongedierte mee kunt nemen. Als je last hebt van ongedierte:

- Zonder natuurlijke vijanden binnenshuis, vermenigvuldigt ongedierte zich zeer snel en kan gauw vervelend worden.
- Zelfs als planten gezond lijken en niet duidelijk problemen vertonen, moet je goed nadenken over het naar binnen verplaatsen. Bladluis, kleine rupsen en de eitjes van sommige ongedierte kunnen zich onder de bladeren verbergen.
- Je kunt het risico op besmetting binnenshuis verkleinen: begin altijd met verse binnenplanten, en controleer je planten regelmatig op problemen. Hoe eerder je een ongedierteprobleem ontdekt, hoe gemakkelijker je dit kunt bestrijden.

Problemen bij planten:

Zaden ontkiemen niet.

Zaden ontkiemen kan een beetje lastig zijn. Er zijn een aantal redenen waarom zaden niet ontkiemen. De drie meest voorkomende zijn:

- **Zaden van slechte kwaliteit.** Voor het beste resultaat begin je met de beste zaden. De zaden die bij de Tower Garden worden geleverd zijn van topkwaliteit, maar als je nieuwe zaden koopt, zorg er dan voor dat je ze van een erkende leverancier koopt.
- **Oude of overjarige zaden.** Sommige zaden zijn minder lang houdbaar dan andere. Gebruik bij twijfel nieuwe zaden.
- **Temperatuur.** Net als planten hebben de meeste zaden de juiste temperatuur nodig. In het algemeen ontkiemen de zaden van gewassen voor het warme seizoen het best in een warmere omgeving, terwijl die van gewassen voor het koude seizoen de voorkeur geven aan een koelere omgeving. Sommige tuiniers koelen zelfs spinaziezaden - die notoir hardnekkig zijn - om de ontkieming te stimuleren. (Als je dat probeert, zorg dan dat je de zaden uit de koelkast haalt zodra ze ontkiemen.) Overweeg om voor zaden van gewassen voor het warme seizoen, een warmtemat te gebruiken.

Als je dit allemaal hebt geprobeerd en nog steeds problemen ondervindt zijn hier nog enkele trucs die je kunt proberen:

- **Laat je zaden weken.** Zaden een nacht laten weken versnelt vaak de ontkieming, omdat het vocht door de buitenste laag van het zaad dringt.
- **Ontkiemen met de "zakjes" methode.** Het proces is simpel: verdeel de zaden op een vochtig papieren handdoekje in een open boterhamzakje. (Dit creëert een soort miniatuur broeikas.) Controleer het zakje om de paar dagen - maak het papieren handdoekje vochtig als het nodig is - en, zodra de zaden ontkiemen, verplant je ze in de steenwolblokjes.

Zaailingen verwelken na verplanten.

Hoewel verwelking een symptoom kan zijn van verschillende problemen, is één oorzaak de concentratie van de mineralenoplossing. Houd rekening met de volgende punten:

- Als je met een nieuwe Tower Garden begint (d.w.z. volledig gevuld met kleine zaailingen), moet je deze vullen met een vloeibare voeding op halve sterkte. De verhouding is: 10 ml mineralenoplossing A + 10 ml mineralenoplossing B per 10 liter water.
- Als je voeding op volle sterkte gebruikt en je zaailingen verwelken, verdun dan de oplossing. Je planten zouden weer moeten opfleuren.
- Nadat je ongeveer een week gekweekt hebt, kun je de oplossing op volle sterkte gebruiken.
- Je kunt ook beter voeding op halve sterkte gebruiken bij warm weer. Water verdampt sneller bij warm weer, waardoor de oplossing geconcentreerder wordt.

Planten groeien langzaam.

Zodra je zaden ontkiemen, hebben ze licht nodig. Zonder licht worden ze slap en zwak. Dat betekent dat ze niet een sterke wortelstructuur kunnen ontwikkelen.

Daardoor zullen je zaailingen, wanneer je ze in je Tower Garden plaatst, waarschijnlijk moeilijk kunnen groeien (als ze al overleven).

Dus, geef je zaailingen licht voor een gezond en gelukkig leven. En zodra ze ongeveer 7 cm hoog zijn en de wortels uit de steenwol steken, kun je ze verplanten.

Maar de behoefte aan licht houdt natuurlijk niet op na het planten. Buiten hebben de meeste planten minstens 6-8 uur zon nodig. Binnen hebben ze 14-16 uur kunstlicht nodig. Veel mensen gaan ervan uit dat licht, dat binnenvalt door een zuidgericht raam, genoeg is voor de ontwikkeling van kamerplanten, maar het gefilterde licht is zelden voldoende.

Gebruik led-groeilampen om ervoor te zorgen dat je binnentuin optimaal groeit.

Tomaten (of andere planten) overwoekeren.

Als ze vrij spel krijgen, zullen bepaalde klimplanten, zoals tomaten, je Tower waarschijnlijk overwoekeren. Het zijn hebbere planten, die lianen, ranken en wortels gebruiken om de ruimte in beslag te nemen.

Deze eigenschap zorgt ervoor dat ze vrij gemakkelijk te kweken zijn. Helaas maakt het hen ook slechte burens. Het kan dus snel dichtgroeien. En als planten zo dicht op elkaar groeien, creëren ze de ideale omstandigheden voor bladschimmelziektes.

Om dat te voorkomen, kun je hier een beetje snoeien en daar een beetje oogsten. Hiermee houd je je plantengroei in toom (met als bijkomend voordeel dat ze gezonder en productiever worden.)

Planten zijn niet productief.

Nu het aantal bestuivers afneemt, vinden veel tuiniers dat zij "de bij" moeten zijn om een constante, flinke oogst te garanderen.

Als je binnenshuis kweekt of als je niet veel bijen of andere bestuivers in je tuin ziet, kun je overwegen om je planten met de hand te bestuiven.

Gewassen smaken bitter (of worden zwart en sterven af).

Alles op zijn tijd, maar het is niet altijd tijd voor alles. Als het gaat om buitenteelt, zijn bepaalde seizoenen perfect voor de teelt van sommige gewassen. Anderen? Niet echt.

Sla is verfrissend en heerlijk in de herfst en de lente. Maar als je sla eind juli kweekt, zal het - afhankelijk van je kweekgebied - waarschijnlijk doorschieten.

Hetzelfde gebeurt als je tomaten in november probeert te kweken, ze komen misschien niet verder dan de zaailingfase. En zodra er een beetje vorst komt overleven ze het niet.

Dus kies je planten strategisch voor elk seizoen.

De beste *kruiden* om te kweken in de Tower Garden

De meeste kruiden groeien goed binnenshuis, maar vooral de volgende 15 groeien erg goed en hebben weinig aandacht nodig. Veel van deze kruiden smaken niet alleen heerlijk, maar verrijken ook je huis met verkwikkende aroma's en je lichaam met gezonde voedingsstoffen.

Opmerking: Met de Tower Garden kun je 20 planten tegelijk kweken. Je kunt elke plant op deze lijst kweken en nog meer.

Basilicum

De zoete en kruidige smaak van basilicum wordt vaak gebruikt om pesto te maken en past bij heel veel gerechten, van Italiaanse pasta's tot Thaise curry's. Dit kruid vermindert ook ontstekingen en ondersteunt de spijsvertering.

Kamille

Kamillethee heeft een kalmerend effect en kan zelfs gevoelens van depressie en angst verminderen. Het helpt ook bij maagklachten!

Bieslook

Bieslook is verwant aan uien en knoflook en geeft een fijne ui-achtige smaak aan veel gerechten, van omeletten tot aardappelsalade. En omdat bieslook het lekkerst is als je het vers gebruikt, is het een geweldig kruid om zelf te kweken.

Koriander

Koriander heeft een polariserend effect. Maar voor de liefhebbers, is dit kruid een heerlijke toevoeging aan een kruidige maaltijd. (Denk aan salsa's en roerbakgerechten.) Het kan ook helpen om schade aan bloedvaten te remmen en de spijsvertering te ondersteunen.

Dille

Dille heeft een boterachtige smaak en verrijkt vis- en eiergerechten. Is het goed voor je? Laten we zeggen dat het aantal antioxidanten niet onderdoet voor superfoods als boerenkool en granaatappels. Dille ondersteunt ook de spijsvertering.

Lavendel

Lavendel heeft kalmerende eigenschappen en is goed voor de huid. Het wordt vaak gebruikt om thee en essentiële oliën te maken, maar je kunt het kruid ook toevoegen aan salades en andere gerechten.

Citraengras

Met citroengras, dat de spijsvertering ondersteunt en ontstekingsremmend werkt, kun je een herstellende thee of een verwarmende soep maken.

Marjolein

Marjolein is nauw verwant aan oregano en wordt meestal gebruikt om lichte, pittige smaken toe te voegen aan vlees- of aardappelgerechten. Het heeft ook digestieve en antiseptische voordelen.

Munt

Pepermunt, groene munt, citroenmelisse, kattenkruid -vrijwel alle planten van de muntfamilie groeien goed binnenshuis. Of je het nu gebruikt om thee te zetten of om een cocktail mee te maken, munt geeft een onmiskenbare flair. Regelmatig gebruik van munt kan beschermen tegen ouderdomsziekten (en tegen slechte adem).

Oregano

Dit kruid is goed om je cholesterolgehalte onder controle te houden en wordt veel gebruikt in pastasauzen en als topping voor pizza's.

Peterselie

Peterselie is meer dan alleen garnering en geeft smaak aan allerlei gerechten, van salades tot pasta's en soepen. Het is ook een krachtige antioxidant.

Rozemarijn

Rozemarijn heeft een munt- en dennenachtig aroma en geeft extra smaak aan kip, brood en aardappelen. Laat het in heet water trekken voor een genezende thee die ontstekingen verlicht en de hersenfunctie stimuleert.

Salie

Hoewel het het meest bekend is in vakantiegerechten, kan salie voor veel meer worden gebruikt. Voeg het eens toe aan aardappelen of quinoa om te genieten van de gezondheidsvoordelen voor keel, huid en haar.

Stevia

Stevia, het gezonde alternatief voor suiker, is een verrassend zoet kruid om te gebruiken voor dranken, fruit en vele andere voedingsmiddelen.

Tijm

Voeg dit krachtige kruid toe aan groente- en graangerechten, en je wilt nooit meer zonder! Tijm heeft antibacteriële eigenschappen en komt goed van pas bij een winterse verkoudheid.

Het oogsten *van kruiden* met de Tower Garden

Er gaat niets boven het aroma en de smaak van verse kruiden die rechtstreeks uit je eigen tuin zijn geplukt. Verse kruiden zitten boordevol smaak- en voedingsstoffen zoals calcium, ijzer en antioxidanten en zijn de perfecte toevoeging voor heel veel gerechten, van soepen tot stoofschotels. Hoewel het oogsten van kruiden vrij eenvoudig is, is de timing erg belangrijk. Als je de kruiden te lang laat staan, gaan ze bloeien en krijgen ze een bittere smaak.

Volg onderstaande oogstmethoden van 5 populaire kruiden die je met Tower Garden kunt kweken, om ervoor te zorgen dat ze al hun geweldige smaken en voedingsstoffen behouden:

Basilicum

- Regelmatig plukken (tot twee keer per week).
- Pluk ongeveer 6-8 bladeren.
- Knip of snij de toppen van de stengel af waar de plant zich vertakt.
- Als de productie vertraagt, oogst dan de hele plant door de stengels aan de basis af te snijden.

Dille

- Oogst regelmatig om een gezonde, volle groei te stimuleren.
- Oogst niet meer dan 1/3 van de plant per keer.
- Zodra de plant doorschiet, vervang je deze door een nieuwe zaailing.
- Als je dille buiten kweekt, overweeg dan om het te laten bloeien. Bijen en andere verstuivers zijn er dol op!

Bieslook

- Oogst als de plant 15 cm is
- Gebruik een gesteriliseerde schaar om de buitenste bladeren van de plant vijf centimeter boven de basis van de plant af te knippen.
- Als je de helft in één keer oogst, levert dezelfde bieslookplant gedurende het hele groeiseizoen meerdere oogsten op.
- Knip bieslookplanten regelmatig bij om de ontwikkeling van nieuwe bolletjes te stimuleren en te voorkomen dat de bladeren stug worden en de plant gaat bloeien.
- Bieslook drogen en invriezen.
- Ervaar de volle smaak en optimale voedingswaarde van vers eten.

Koriander

- Knip de onderste bladeren aan de basis van de stengels weg.
- Knip maximaal 1/3 van een plant in één keer.
- Om korianderzaadjes te bewaren, snijd je ze van de plant en doe je ze in een papieren zak tot ze volledig droog zijn en van de stengels vallen.
- Korianderblaadjes verliezen het grootste deel van hun smaak als ze worden gedroogd. Dus voor het lekkerste resultaat gebruik je ze vers of vries je ze in voor later.
- Voeg koriander als laatste toe aan een gerecht om de heldere smaak van het kruid te behouden.

Peterselie

- Het kan tot 90 dagen duren voor peterselie oogstrijp is.
- Het in één keer oogsten van ongeveer een derde van een peterselieplant houdt de plant gezond en productief. Snijd de stengels dicht bij de basis af, beginnend aan de buitenkant. (Als je alleen de toppen afknijpt en de bladstengels niet, zal de plant minder productief zijn.)
- Je moet peterselie het hele groeiseizoen door plukken om een continue oogst te garanderen en te vermijden dat het een langbenige structuur krijgt. Het is ook verstandig om ongezonde bladstengels aan de basis van de plant af te knippen en weg te gooien.

Het oogsten van *groenten* met de Tower Garden

Wist je dat de meeste groenten en fruit binnen drie dagen na de oogst 30% van hun voedingsstoffen verliezen? En in sommige gevallen is het verlies van voedingsstoffen nog erger. Spinazie, bijvoorbeeld, verliest al 24 uur na het plukken 90% van haar vitamine C-gehalte! Door de groente dezelfde dag te oogsten en te eten ben je verzekerd van absolute *versheid, smaak, en voedingsstoffen.*

Volg onderstaande oogsmethoden van 8 populaire groenten die je met de Tower Garden kunt kweken, om ervoor te zorgen dat ze al hun geweldige gezondheidsvoordelen en smaken behouden:

Amarant

- Amarantgroenten zijn gewoonlijk 3-4 weken na het planten klaar voor de oogst.
- Snijd de onderste, oudere bladeren eerst af en zorg ervoor dat je de stengels van de binnenste bladeren niet beschadigt.
- Als je minstens 2/3 van het loof laat staan, produceert de plant extra opbrengst, omdat regelmatig, matig oogsten nieuwe groei stimuleert.

Babygroenten

- Nadat je je babygroenten hebt verplant, doet je Tower Garden het meeste werk. En na twee of drie weken is je oogst klaar om te plukken.
- Veel mensen oogsten babygroenten zodra de eerste echte blaadjes verschijnen (d.w.z. de blaadjes die komen na de zaadlobben die zich in het zaad vormen). Het nadeel van deze aanpak is echter dat je van elk zaadje maar één oogst krijgt.
- Als je je babygroenten wat langer laat groeien - totdat ze petite of minigroenten genoemd kunnen worden - kun je wekenlang herhaaldelijk van dezelfde planten oogsten door alleen de oudere bladeren te plukken en de nieuwe groeiende toppen te laten staan.

Broccoli

- Na 80-100 dagen zijn je broccolikroppen klaar om te oogsten. Maar je kunt de bladeren al eerder oogsten.
- Broccolibladeren zijn niet alleen eetbaar, maar ook erg voedzaam en net zo veelzijdig als broccolikroppen. Om de broccolibladeren te oogsten, snijd je ze gewoon van de plant, laat er altijd een paar over om verder te groeien.
- Wanneer je broccoliplant stevige en dichte toppen produceert, oogst ze dan snel - voordat ze gaan bloeien - en houd rekening met het volgende:
  - Je snijdt toppen (samen met ongeveer 15 cm van de stengel) schuin af om te voorkomen dat er water in de hoofdstengel komt en dat die gaat rotten.
  - Nadat de bovenste krop is geoogst, kun je nog enkele weken doorgaan met het oogsten van zijscheuten.
  - Als je niet direct van je eigen oogst kunt profiteren, kun je je broccoli blancheren en invriezen om hem te bewaren.

Spruitjes

- Na ongeveer 90 dagen moet je kleine knoppen zien groeien langs de hoofdstengel van je plant, boven de basis van elk blad.
- Zodra ze ongeveer 3-4 cm in diameter zijn, oogst je ze door ze te draaien tot ze van de stengel afbreken.
- Je kunt ze ook met een scherp mes verwijderen.
- Het wegsnijden van de bladeren rond de spruiten kan dit proces iets gemakkelijker maken.

Boerenkool

- Boerenkool is één van de snelst groeiende planten in je Tower Garden, en afhankelijk van de variëteit en groeiomstandigheden, kan de oogst al na één maand klaar zijn.
- Pluk of snij eerst de onderste bladeren van de boerenkool, zodat er minstens drie of vier bladeren overblijven om door te blijven groeien.
- Regelmatig oogsten stimuleert nieuwe groei.

Sla

- 45 dagen na het zaaien - of wanneer er meerdere volwassen bladeren zijn - kun je beginnen met het oogsten van je sla.
- Er zijn twee manieren om te oogsten:
  - Pluk regelmatig afzonderlijke bladeren, zodat de plant kan blijven produceren.
    - Om de bladeren te oogsten, begin je onderaan de plant en knip of snijd je slechts enkele bladeren van elke slaplant af. Laat altijd twee tot drie bladeren over zodat de plant genoeg energie heeft om te blijven groeien.
    - Zo kun je elke week oogsten tot je ziet dat je plant gaat doorschieten. (In de lente en de herfst kun je meestal meer dan een maand oogsten voordat het doorschieten begint. In de zomer zal deze oogstperiode waarschijnlijk iets korter zijn.)
  - Oogst de hele plant zodra hij volgroeid is. Als je liever de totale krop oogst, snijd of verwijder je gewoon de hele plant zodra de krop het gewenste formaat heeft bereikt.

Spinazie

- Je kunt spinazie oogsten (eerst de buitenste bladeren) zodra de bladeren groot genoeg zijn om te eten.
- Oogst vaak om de productie te stimuleren, ziektes te voorkomen, en de levenscyclus van je plant te verlengen. Als je ziet dat je plant gaat doorschieten (d.w.z. ineens de hoogte inschiet), oogst je de hele plant om te voorkomen dat de overige bladeren bitter worden.

Snijbiet

- Snijbiet is het zoetst en zachtst tijdens de koelere temperaturen van de lente en de herfst. En de opbrengst is het volst van smaak als de plant 50 tot 60 dagen oud is.
- Oogst de bladeren wanneer ze tien centimeter lang zijn door de bladstengels bij de basis af te snijden. (Pas op dat je de stengels van de binnenste bladeren niet afsnijdt, want dit belemmert de verdere groei.)
- Begin met het plukken van drie tot vijf volwassen bladeren per keer. En wees niet bang om vaak te oogsten, dit stimuleert de productie van nieuwe bladeren.

Het oogsten van *fruit* planten met de Tower Garden

Om optimaal te profiteren van je fruitplanten, zoals aubergine en tomaten, is het belangrijk om ze te oogsten tijdens de juiste fase van rijpheid. Dit garandeert optimale *smaak, kwaliteit, en voedings* stoffen. Het probleem is dat het onderscheiden van rijpheid en oogstmethoden voor elk gewas een uitdaging kan zijn, zelfs voor meer ervaren tuiniers. Maar maak je geen zorgen, de Tower Garden helpt je.

Om ervoor te zorgen dat je fruitplanten op het juiste moment worden geoogst en al hun geweldige smaken behouden, volg je onderstaande oogstmethoden voor de 8 populaire fruitgewassen die je met je Tower Garden kunt kweken:

Komkommers

- Komkommers beginnen ongeveer 50 dagen na het ontkiemen vruchten te produceren.
- Het oogsten levert 0,5-2 kg komkommers per week op gedurende maximaal 10 weken, met de juiste verzorging.
- De meeste komkommersoorten zijn rijp bij een lengte van 20 centimeter, maar kunnen op elke lengte geplukt worden, zolang ze niet overrijp zijn (d.w.z., zacht, gezwollen en geel).
- Oogst de komkommer door de stengel boven de vrucht af te snijden. Door de vrucht van de stok af te draaien kan je de plant beschadigen.
- Controleer minimaal twee keer per week en oogst regelmatig om verdere ontwikkeling van het fruit te stimuleren.

Courgette

- Courgettes kunnen al een maand na het verplanten van de zaailingen oogstrijp zijn.
- Oogst courgettes als ze ongeveer 15 cm lang zijn.
- Snijd de courgette met een mes of een schaar net boven het uiteinde af om de rest van de plant niet te beschadigen.
- Je kunt courgette niet zo eenvoudig bewaren als andere gewassen. Gebruik direct voor een optimale smaak.
- Laat rijpe courgettes niet te lang aan de rank hangen. Als ze eenmaal te groot zijn, wordt de vrucht hard en kan bitter gaan smaken.
- Als een courgette haar glans heeft verloren of licht van kleur is geworden, is zwaarschijnlijk over haar hoogtepunt heen. Als dit gebeurt, verwijder de rijpe courgettes van de stok zodat zich andere vruchten kunnen ontwikkelen.

Sperziebonen

- Ongeveer een maand tot zes weken na het verplanten van de zaailingen zijn de sperziebonen klaar voor de oogst.
- Knip of snijd voor het oogsten voorzichtig de bonen van de stengel, zodat de plant niet beschadigd wordt. Zorg dat je de bonen op tijd oogst voordat de bonen opzwellen, voor een optimale smaak.
- Je eerste oogst is misschien maar een paar peulen, maar naarmate het gewas rijper wordt, zullen de oogsten overvloediger zijn. Regelmatig oogsten bevordert de productie van nieuwe peulen.
- Wanneer de volwassen bladeren geel of bruin kleuren zullen je sperziebonen waarschijnlijk binnen enkele weken stoppen met produceren.

Erwten

- Je kunt je erwten ongeveer 65 tot 75 dagen na het ontkiemen oogsten. Afhankelijk van het soort kunnen erwten op andere manieren aangegeven dat ze oogstrijp zijn:
  - Pluk Engelse erwten als ze stevig maar nog steeds sappig zijn.
  - Pluk doperwten als de peulen knapperig en rond zijn.
  - Pluk peultjes voordat de zwellende zaden in de peul duidelijk zichtbaar worden.
- Erwtenpeulen zitten stevig vast aan de rank. Voor het oogsten houd je de rank in één hand en draai je het peultje met de andere hand van de rank. Dit beschermt de rank tegen beschadigingen. Je moet je erwten vaak oogsten om bloei en productie te stimuleren.

Paprika's

- Paprika's zijn ongeveer 65 tot 85 dagen na het verplanten van de zaailingen klaar voor de oogst. De meeste verkleuren van groen naar rood, geel, paars of oranje als ze rijp zijn.
- Naarmate de kleur van het fruit verandert, verandert ook de smaak. Maar paprika's rijpen niet verder als je ze van de plant haalt. Je moet ze dus laten zitten tot ze zo rijp zijn als je wilt.
- Het is prima om paprika's te oogsten voordat ze volledig rijp zijn - de onrijpe vruchten van sommige variëteiten zijn smaakvoller. (Jalapeños, bijvoorbeeld, worden gewoonlijk geoogst als ze groen zijn, hoewel ze pas volledig rijp zijn als ze rood worden.)
- Voor het oogsten maak je met een mes of een schaar een sneetje boven het kapje van de paprika, waarbij je een deel van het steeltje laat zitten.

Aardbeien

- Doordragende aardbeien die in het voorjaar zijn geplant, produceren vruchten aan het begin van de zomer. En zodra de aardbeien rood zijn, zijn ze rijp en klaar om te eten!
- Om aardbeien te oogsten, snijd je de stengel net boven de vrucht af. (Trek de aardbeien er niet af, want dit kan de plant beschadigen.)
- Je moet zo snel mogelijk van je oogst genieten, want de natuurlijke suiker in aardbeien zet zich snel na het plukken om in zetmeel.

Pompoen

- De meeste zomerpompoenen zijn ongeveer 60 dagen na het planten klaar voor de oogst.
- Om te oogsten snijd je gewoon de vruchten van de rank zodra ze 15-20 cm lang zijn. Als je langer wacht, worden ze minder zacht en smaakvol.
- In de winter, wanneer de schil van een vrucht hard genoeg is zodat je er niet met een vingernagel in kunt prikken, is de pompoen klaar om geoogst te worden.

Tomaten

- Tomaten rijpen altijd in de volgorde waarin ze aan de tros hangen (d.w.z. de vruchten die het dichtst bij de stengel hangen, rijpen het eerst).
- De tijd die een tomatenplant nodig heeft om vruchten te produceren, hangt af van heel veel factoren, zoals het ras van de plant, het weer, de bestuiving en meer.
- Maar zodra je de vruchten kunt zien, is de de kleur je eerste aanwijzing dat een tomaat rijp is en klaar om te plukken: De kleur moet dieprood zijn (of geel of paars, afhankelijk van het ras).
- Je tweede aanwijzing is de hardheid van de vrucht. Hoe rijper een tomaat wordt, hoe zachter ze wordt. Een perfect rijpe tomaat is zacht, maar is niet papperig.
- Een rijpe tomaat zou gemakkelijk van de tros moeten "springen" als ze klaar is om te oogsten. Maar als je wilt, kun je de hele tros oogsten door de stengel die aan de hoofdtak vastzit, af te snijden.

